

การจัดการศึกษาตามความสามารถในยุคดิจิทัล ตอนที่ 5

Competency-Based Education in the Digital Age

ระบบที่ 3 ระบบการประเมินความสามารถ (CBE evaluation system)

ดร.ชัชรินทร์ ชวนวัน ข้าราชการบำนาญ สคบศ.

30-กันยายน-2566

การประเมิน ถือเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากผลการประเมินเป็นหลักฐานที่สังเกตได้ของการเรียนรู้ กำหนดความก้าวหน้าของนักเรียน และแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในหลักสูตร โดยภาพรวม สถาบัน องค์กรหรือสังคมต่างๆ อาศัยวิธีการสร้างและใช้การประเมินแสดงให้เห็นแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และพลเมืองในอนาคตที่พึงประสงค์ ในบริบทโลกที่ก้าวสู่ยุคดิจิทัล แนวคิดและแนวทางปฏิบัติในการประเมินเชิงนวัตกรรมและระบบที่ใช้เทคโนโลยี เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อ 'e-assessment' หรือที่ใหม่กว่านั้นอาจเรียกว่า “**การประเมินเทคโนโลยีขั้นสูง** (technology enhanced assessment : TEA) ใช้คำย่อว่า TEA หรือ '**เทคโนโลยีการประเมินขั้นสูง**' ในทางการศึกษาแนวคิดที่ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงการศึกษาและโดยเฉพาะการประเมิน ไม่ใช่สิ่งใหม่แต่มีการพบเห็นการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อเปิดโอกาสใหม่ ๆ ในการประเมินมานานแล้ว การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาสู่การประเมิน เช่น การรวบรวม การใช้ และการปกป้องชุดข้อมูลส่วนบุคคลขนาดใหญ่ ตลอดจนการใช้เครื่องมือเหล่านี้สนับสนุนหรือแก้ไขความไม่เท่าเทียมภายในการศึกษา จึงเป็นวิสัยทัศน์ใหม่สำหรับการประเมินในยุคดิจิทัลซึ่งรวมถึงการใช้และการพัฒนาเทคโนโลยีที่สะท้อนความเข้าใจในผลตอบรับที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การประเมินจึงได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนการจัดการความรู้และการรู้หนังสือที่สำคัญและจำเป็นในการช่วยเหลือนักเรียนให้เจริญรุ่งเรือง

การประเมินความสามารถทางวิชาชีพได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทศวรรษที่ผ่านมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญได้เกิดขึ้นในด้านการศึกษา 3 ประการ ได้แก่

การเปลี่ยนแปลงประการที่หนึ่ง คือ การศึกษาได้เปลี่ยนจากรูปแบบการศึกษาแบบดั้งเดิม(ป้อนข้อมูล) เป็นรูปแบบการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งแทนที่จะต้องใช้เวลาหลายชั่วโมงในหลักสูตรในบางสาขาวิชา (แบบจำลองการป้อนข้อมูล- input model) โปรแกรมการศึกษาสมัยใหม่จะขึ้นอยู่กับชุดผลลัพธ์หรือความสามารถที่กำหนดไว้ (แบบจำลองผลลัพธ์- output model) หลักสูตรทั้งหมดและการประเมินจึงต้องสอดคล้องกับผลลัพธ์เหล่านี้

การเปลี่ยนแปลงประการที่สอง คือ ผลลัพธ์หรือความสามารถจำนวนมากเหล่านี้ก้าวไปไกลกว่าขอบเขตความรู้ ไปสู่ทักษะวิชาชีพที่แท้จริง เป็นความสามารถทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในตลาดแรงงาน ตัวอย่างเช่น ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการ และการประพฤติตนอย่างมืออาชีพ ดังนั้น ความสำเร็จและความล้มเหลวในตลาด แรงงานจึงมีความ

เกี่ยวข้องกับทักษะประเภทนี้เป็นอย่างมากเป็นผลให้หลักสูตรสมัยใหม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะเหล่านี้มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงประการที่สาม คือ การเปลี่ยนแปลงเชิงการสอน โดยที่การศึกษาได้ปรับเปลี่ยนไปสู่การเรียนรู้แบบองค์รวมจากการเรียนรู้ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จาก การมุ่งเน้นเฉพาะการบรรยายไปสู่วิธีการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นมากขึ้น และจากโครงสร้างการสอนที่นำการเรียนรู้โดยครูในระดับสูงไปสู่เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การประเมินสมรรถนะในปัจจุบัน ได้ถูกนำมาใช้ในวิชาชีพและองค์กรต่างๆ มากมาย รวมทั้งด้าน การศึกษาตามความสามารถด้วยเหตุผลหลายประการ โดยทั่วไปจะใช้ในการประเมินประสิทธิภาพและการ ตอบรับแบบ 360 องศา และมักใช้ในการประเมินทักษะทางเทคนิค ทางคลินิก และเชิงหน้าที่ ซึ่งมักใช้ในการ ประเมินทักษะทางเทคนิค ทางคลินิก และเชิงปฏิบัติ การมุ่งเน้นที่พฤติกรรมและลักษณะ เช่น ความสามารถ มีความเข้าใจที่ตีขึ้นมากเกี่ยวกับวิธีการรับรองความถูกต้องของการประเมินสมรรถนะ เพื่อให้องค์กรได้รับ ประโยชน์ ดังนั้น การประเมินจึงก้าวไปไกลกว่าขอบเขตความรู้ ไปสู่การประเมินทักษะที่ซับซ้อนมากขึ้นใน บริบทที่แท้จริง

ประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลในการประเมิน

เทคโนโลยีดิจิทัลให้ประโยชน์ที่เป็นไปได้ในการเปลี่ยนแปลงการประเมินเพื่อตอบสนองต่อโลกที่ เปลี่ยนแปลงและความต้องการในการเรียนรู้ 5 ประการ คือ

1. การใช้รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอการเรียนรู้ในรูปแบบที่เลือก
2. การพัฒนาวิธีการใหม่ในการประเมินประสิทธิภาพเชิงสรุปในวิชาต่างๆ
3. การพัฒนาวิธีการบันทึกทักษะการเรียนรู้ ความสามารถ และการจัดการที่ไม่สอดคล้องกับวิธีการ ประเมินแบบดั้งเดิม
4. การพัฒนาวิธีการจับภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ประสิทธิภาพการทำงานกลุ่ม และการ ทำงานร่วมกัน
5. บทบาทและการใช้การวิเคราะห์การเรียนรู้และการสืบค้นข้อมูล

องค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล จึงควรมีการทบทวนในประเด็นการประเมินที่ปรับปรุงด้วย เทคโนโลยีสามารถนำไปใช้ในด้านการศึกษได้อย่างไร ภายใต้คำถามสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เทคโนโลยีดิจิทัลมีประโยชน์อะไรบ้างในการประเมินการศึกษา?
2. การประเมินจะแตกต่างไปอย่างไรเมื่อความรู้และประสิทธิภาพสามารถแสดงในรูปแบบดิจิทัลได้
3. 'ความล้ำสมัย' ในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลดังกล่าว ปัจจุบันอยู่ในสถานะใด?
4. องค์กรมีแนวทางอย่างไร สำหรับการประเมินด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ขอบเขตปัจจุบันของการ ปรับปรุงเทคโนโลยีสำหรับการประเมิน การใช้งานเทคโนโลยีในการประเมินรายทาง (Formative Assessment) และการประเมินผลสรุป (Summative Assessment) รวมถึง ความสามารถในการลงทุน ความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น อุปสรรคและปัจจัยที่เอื้อต่อการนำไปใช้

การจัดการศึกษาตามความสามารถ -Competency-based Education (CBE)

การศึกษาตามสมรรถนะ (CBE) เป็นแนวทางการสอน การเรียนรู้ และการประเมินซึ่งมุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติในหน่วยการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงสูง โดยไม่คำนึงถึงเวลา สถานที่ หรือจังหวะของการเรียนรู้ โดยปกติภายในบริบทที่แท้จริง

การศึกษาตามสมรรถนะ (CBE) เป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบและการส่งมอบการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรม ด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ

- 1.งานที่จะทำการจัดการเรียนการสอนจะถูกระบุโดยผู้เชี่ยวชาญในอาชีพนั้น
- 2.โปรแกรมการเรียนการสอน/การฝึกอบรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสพัฒนาและได้รับการประเมินตามความสามารถที่ได้รับ
3. การประเมินความสามารถไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับความรู้และทัศนคติเท่านั้น แต่ยังอยู่บนพื้นฐานการแสดงให้เห็นถึงความสามารถที่แท้จริง
4. มาตรฐานวิชาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะของหน่วยงาน จะใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้เรียน/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้
5. นักเรียนก้าวหน้าผ่านโปรแกรมการเรียนการสอน/การฝึกอบรม โดยแสดงให้เห็นถึงการบรรลุความสามารถที่ระบุไว้ตามกรอบสมรรถนะที่กำหนด (Competency Framework)

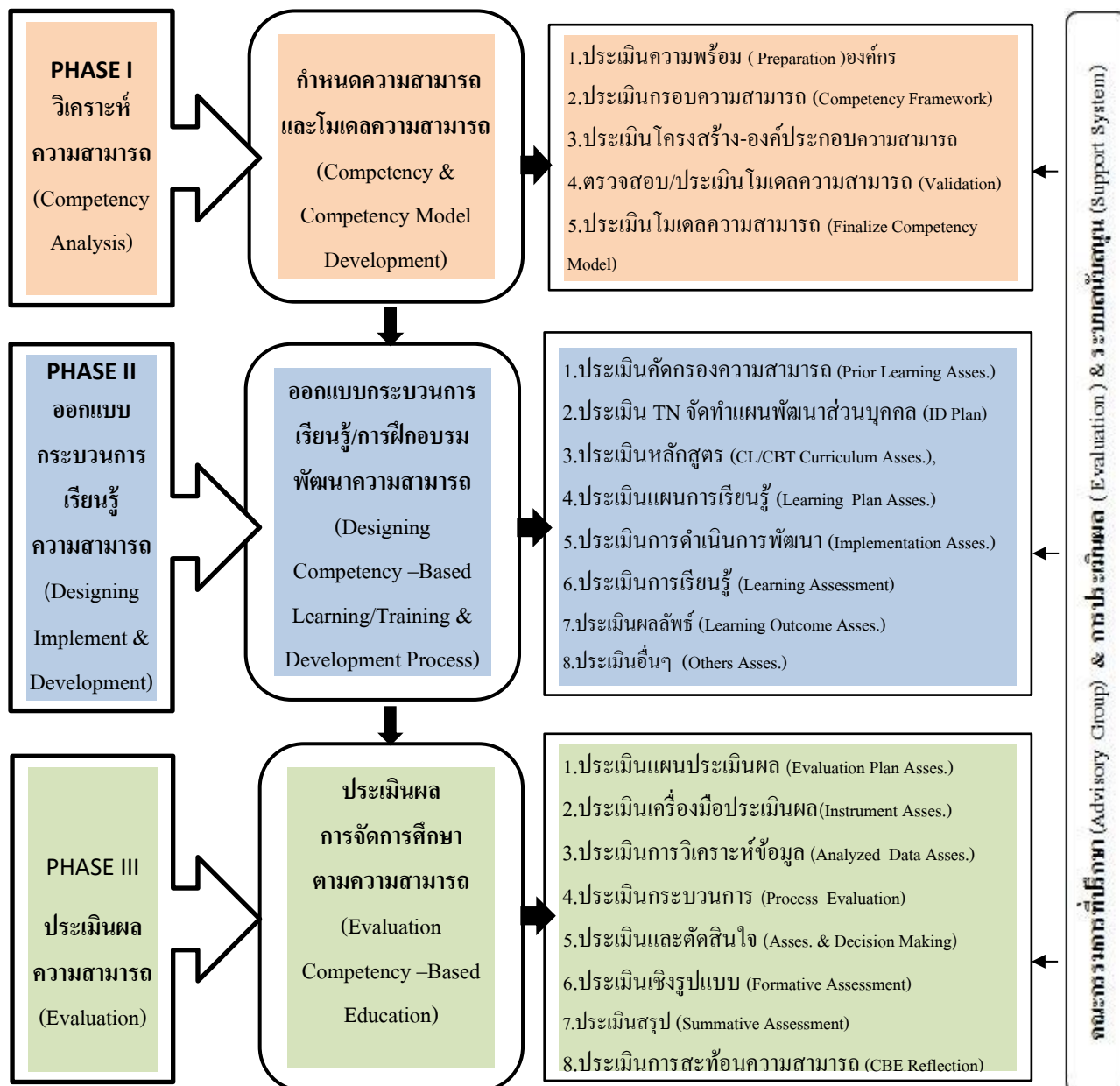
โปรแกรมการศึกษาตามสมรรถนะ (CBE) กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในฐานะทางเลือกอื่นในการศึกษาระดับต่างๆ แต่ในอนาคตข้างหน้า โปรแกรม CBE ควรมุ่งเน้นไปที่การให้หลักฐานที่สนับสนุนความถูกต้องของการประเมินและการตีความผลการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ออกแบบโปรแกรมควรทำงานเพื่อชี้แจงความเชื่อมโยงระหว่างงานที่นักเรียนทำในการประเมินกับความสามารถที่งานเหล่านั้นได้รับการออกแบบมาเพื่อวัดผล นอกจากนี้การศึกษาความถูกต้องภายนอกที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานในการประเมิน CBE กับผลการปฏิบัติงานในหลักสูตรในอนาคตหรือในสถานที่ทำงานมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะโปรแกรม CBE มีความสำคัญเพื่อต้องการให้ผู้เป็นนายจ้างเห็นว่า การประเมินและเกณฑ์ชี้วัดความสามารถที่ดำเนินการเป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือของความพร้อมในอาชีพของผู้เรียนหรือผู้ได้รับการศึกษา

การจัดการศึกษาตามความสามารถ ระบบที่ 3 การประเมินผลตามความสามารถ (Competency-Based Evaluation) หมายถึง วิธีการรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติเปรียบเทียบกับมาตรฐาน เพื่อตัดสินว่าบุคคลนั้นมีความสามารถหรือยังไม่มีความสามารถ บรรลุตามมาตรฐานตามผลลัพธ์ (Outcome) ของ (ความรู้-Knowledge, ทักษะ-Skills, และคุณลักษณะ-Attributes) หรือไม่ กระบวนการดำเนินงานอยู่ในระบบ CBE ตามแผนภาพ (CBE Model)

ระยะที่ 3 (PHASE III) กำหนดโมเดลการประเมินสมรรถนะ

(Competency-Based Assessment Model Development)

แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักความสามารถ (COMPETENCY-BASED EDUCATION APPROACH)

Source : Competency-Based Education Approach : Dr. CHAT

คำอธิบาย การดำเนินงานการจัดการศึกษาตามความสามารถ (CBE) ทั้ง 3 ระบบที่ดำเนินงานต่อเนื่อง

การประเมิน (Assessment) เป็นหัวใจของระบบการจัดการศึกษาตามความสามารถที่สอดแทรกอยู่ในทั้ง 3 ระบบ ทั้งนี้ การประเมินจะถูกกำหนดขึ้นให้เกี่ยวข้องกับภารกิจการปฏิบัติงานในระบบนั้นๆ ดังนั้น ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักวิชาการ และอื่นๆ จะต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจหลักการแนวคิด นิยาม กระบวนการ วิธีการ เกณฑ์ และอื่นๆ สำหรับการประเมินแต่ละรูปแบบให้ชัดเจนถ่องแท้ ทั้งนี้ เพื่อการไม่หลงประเด็นและสามารถทำการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิผลสูงสุด

ประการแรก คือ การศึกษาเรียนรู้ **คำศัพท์ (Glossary)** ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความสามารถ และการประเมินความสามารถ (**Competency-Based Assessment**) โดยสังเขป ดังนี้

ศัพท์	นิยาม
Evaluation การประเมิน	<p>การประเมิน คือ การประเมินอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่กำลังดำเนินอยู่หรือเสร็จสมบูรณ์ รวมถึงการออกแบบ การนำไป ปฏิบัติ และผลลัพธ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความเกี่ยวข้องและการบรรลุวัตถุประสงค์และ กลยุทธ์โดยมีจุดประสงค์เพื่อแจ้งการตัดสินใจ การประเมิน 'รายทาง' เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ที่กำลังดำเนินอยู่ และช่วยเป็นแนวทางในการดำเนินการ</p> <p>การประเมิน 'เชิงสรุป' จะประเมินผลลัพธ์ของความคิดริเริ่มเฉพาะหลังจากเสร็จสิ้น</p> <p>Evaluation คือ การประเมินด้วยการตัดสินจากคุณภาพ ที่ได้จากการวัด และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) ที่กำหนด เพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการหรือไม่ มากน้อยเพียงใด Assessment คือ การประเมินจากการเพิ่มคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองสามารถทำอะไรได้ และมีแนวทางการพัฒนาต่อไปได้อย่างไร</p>
Assessment การประเมิน	<p>(การประเมินทักษะ) ทุกวิธีที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานโดยรวบรวมหลักฐาน เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียน ผู้ฝึกสอน วิธีการฝึกอบรม โปรแกรม และสถาบันบรรลุมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่</p> <ul style="list-style-type: none"> -กระบวนการรวบรวมและตัดสินหลักฐาน เพื่อตัดสินว่าบุคคลบรรลุมาตรฐานหรือ วัตถุประสงค์หรือไม่ -ขั้นตอนการประกันคุณภาพที่ติดตามคุณภาพของการสอนและการเรียนรู้ และส่งผลให้เกิดการตัดสินใจอย่างให้คะแนนเกี่ยวกับคุณภาพของผู้ให้บริการหรือโปรแกรม VET -กระบวนการที่ใช้ในการระบุ รวบรวม และตีความข้อมูลเทียบกับความสามารถที่จำเป็น ในคุณสมบัติหรือคุณสมบัติบางส่วน เพื่อตัดสินเกี่ยวกับความสำเร็จของผู้เรียน -วิธีการตัดสินผลงานของผู้เรียน วิธีการประเมินประกอบด้วย: ความคิดเห็นของครู; การ วิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มเพื่อน; งานหลักสูตรข้อเขียนและปากเปล่า การพัฒนาผลงาน การ ทดสอบและการสอบ

	-วิธีการวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมถึง การประเมินที่ได้รับอนุมัติจากรัฐ การทดสอบที่ไม่ได้รับการอนุมัติ การประเมินเจ้าหน้าที่ และการรายงานตนเองของผู้เรียน
Evaluation of education and training	การประเมินผลการศึกษาและการฝึกอบรม
การประเมินผลการศึกษาและการฝึกอบรม	การตัดสินคุณค่าของการแทรกแซง โปรแกรมการฝึกอบรม หรือนโยบายโดยอ้างอิงกับเกณฑ์และมาตรฐาน (เช่น ความเกี่ยวข้องหรือประสิทธิภาพ)
Assessment criteria	มาตรฐานที่ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้และเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและ/หรือ
เกณฑ์การประเมิน	เพื่อประเมินและรับรองความสามารถ
Competency-based assessment (CBA)	การรวบรวมและการตัดสินหลักฐานเพื่อตัดสินว่าบุคคลบรรลุมาตรฐานความสามารถหรือไม่
การประเมินตามความสามารถ (CBA)	
Assessment of competence	วิธีการรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับมาตรฐาน และการตัดสินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ยอมรับได้จะถูกจัดทำและบันทึกอย่างเป็นทางการ บุคคลนั้นมีความสามารถหรือยังไม่มีความสามารถ ไม่มีการเรียงลำดับยศ ไม่มีเกรด หรือแถบสี เนื่องจากความสามารถ
การประเมินความสามารถ	ของแต่ละคนจะถูกเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ไม่ใช่ซึ่งกันและกัน
Standard of competence	ข้อกำหนดประสิทธิภาพที่อธิบายสิ่งที่คาดหวังจากบุคคลที่ดำเนินกิจกรรมงานเฉพาะ โดย
มาตรฐานความสามารถ	แสดงเป็นองค์ประกอบของงานร่วมกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน
Assessment guidelines	แนวทางการประเมิน
แนวทางการประเมิน	-องค์ประกอบที่ได้รับการรับรองของชุดการฝึกอบรมซึ่งสนับสนุนการประเมินและกำหนดแนวทางอุตสาหกรรมในการประเมินที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ยืดหยุ่น และยุติธรรม ประกอบด้วยภาพรวมของระบบการประเมินและข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดของผู้ประเมิน การออกแบบทรัพยากรการประเมิน และการดำเนินการประเมิน
	-ชุดขั้นตอนสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินซึ่งเป็นรากฐานของการประเมินและกำหนดแนวทางอุตสาหกรรมในการประเมินที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ยืดหยุ่น และยุติธรรม แนวทางการประเมินประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ:
	<ul style="list-style-type: none"> • ภาพรวมระบบการประเมิน • ข้อกำหนดของผู้ประเมิน • การออกแบบทรัพยากรการประเมิน

- ดำเนินการประเมิน
- แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน
- หลักฐานที่จำเป็น
- การประเมินจะเกิดขึ้นอย่างไรและเมื่อใด (และบ่อยแค่ไหน)
- ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินหลักฐาน
- วิธีการตรวจสอบ
- วิธีการบันทึก / จัดทำเอกสารการประเมิน

Assessment

materials

สาระ/เนื้อหา การ ประเมิน

ทรัพยากรที่พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเอกสารสนับสนุนแพ็คเกจการฝึกอบรมที่ช่วยให้ นายจ้าง ผู้เรียน ผู้ฝึกสอน ผู้ประเมิน และองค์กรฝึกอบรมที่ลงทะเบียนเข้าใจและทำงานร่วมกันในกระบวนการประเมิน สร้างและรักษากลไกการประกันคุณภาพ ผู้เรียนเตรียมตัวสำหรับการประเมิน ผู้ฝึกสอนเตรียมผู้เรียนสำหรับการประเมิน ผู้ประเมินดำเนินการประเมิน และผู้เรียนและผู้ประเมินตระหนักถึงความสามารถที่มีอยู่ในปัจจุบัน

Assessor

ผู้ประเมิน

-บุคคลที่สามารถทำการประเมินคุณสมบัติ เฉพาะและ/หรือคุณสมบัติเฉพาะทั้งภายในและภายนอกได้

-ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และมีคุณสมบัติเหมาะสมที่ดำเนินการประเมิน เปรียบเทียบหลักฐานที่รวบรวมไว้กับมาตรฐานการปฏิบัติงาน / เกณฑ์ของงาน จากนั้นทำการประเมินอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับความสามารถของแต่ละบุคคล ผู้ประเมินจะบันทึกผลการประเมินอย่างเป็นทางการและให้ข้อเสนอแนะแก่แต่ละบุคคล โดยปกติหัวหน้างาน / ผู้จัดการจะดำเนินการประเมินอย่างเป็นทางการครั้งแรกเกี่ยวกับความสามารถของแต่ละบุคคล บุคคลอื่นที่อาจมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินอาจรวมถึงหัวหน้ากะ ผู้ควบคุมกะ ผู้สอนงาน หรือหัวหน้าส่วน วิธีการประเมินและการตรวจสอบที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด รวมถึงบางส่วนหรือทั้งหมดต่อไปนี้:

- การทดสอบ (ภาคปฏิบัติและ/หรือข้อเขียน)
- สัมภาษณ์ (รายบุคคล และ/หรือ คณะผู้พิจารณา)
- การสังเกตโดยตรง
- การตรวจสอบตัวอย่างงาน
- การประเมินรายงานที่จัดทำโดยบุคคล

-บุคคลที่ได้รับการรับรองซึ่งได้รับอนุญาตให้ประเมินหรือประเมินความสามารถของผู้สมัคร (บุคคล) ที่ยื่นขอการรับรอง

Assessment plan	<p>แผนการประเมิน</p> <p>แผนการดำเนินการประเมินพนักงาน รวมถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับกรอบการพัฒนาความสามารถที่เกี่ยวข้อง ประเภทของหลักฐาน ประเด็นที่เน้น เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะนำกระบวนการประเมินไปใช้</p>
Assessment tool เครื่องมือประเมิน	<p>วิธีการรวบรวมหลักฐานเพื่อการประเมิน เช่น การทดสอบความรู้หรือรายการตรวจสอบการปฏิบัติงาน</p>
Assessment of learning outcomes การประเมินผลการ เรียนรู้	<p>การประเมินความสำเร็จในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย (การทดสอบ/การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่าและภาคปฏิบัติ โครงการและแฟ้มผลงาน) ในระหว่างหรือหลังสิ้นสุดโปรแกรมการศึกษา</p>
Assessment of the <u>learners</u> <u>achievement</u> การประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน	<p>การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ ณ จุดใดจุดหนึ่ง กระบวนการนี้มักเกี่ยวข้องกับการใช้แบบทดสอบหรือข้อสอบถามมาตรฐาน และมักใช้ระหว่างหลักสูตรและตอนท้าย เพื่อจุดประสงค์ในการก้าวหน้าและ/หรือการสำเร็จการศึกษา</p> <p>การประเมิน 'ในเชิงพัฒนา' จะเกิดขึ้นระหว่างหลักสูตรและการประเมิน 'เชิงสรุป' ในตอนท้าย</p>
Outcome ผลลัพธ์	<p>-คุณสมบัติที่ต้องการของผู้ที่ถือว่ามีความสามารถในระดับหนึ่งของการเรียนรู้</p> <p>-ผลลัพธ์หรือผลสืบเนื่องของการเข้าร่วมหรือการสำเร็จการศึกษาหรือโปรแกรมการฝึกอบรม เช่น การจ้างงาน การเลื่อนตำแหน่ง เงินเดือนที่สูงขึ้น การศึกษาต่อ</p>
Formative assessment การประเมินรายทาง	<p>การประเมินรายทาง หมายถึง วิธีการต่างๆ มากมายที่ครูใช้เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียน ความต้องการในการเรียนรู้ และความก้าวหน้าทางวิชาการในระหว่างบทเรียน</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ หรือหลักสูตรระหว่างดำเนินการ การประเมินรายทางช่วยให้ครูระบุแนวคิดที่นักเรียนกำลังดิ้นรนเพื่อทำความเข้าใจ ทักษะที่ยากต่อการได้มา หรือมาตรฐานการเรียนรู้ที่ยังไม่บรรลุผล เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนบทเรียน เทคนิคการสอน และการสนับสนุนทางวิชาการได้</p> <p>-การประเมินที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาปกติระหว่างหลักสูตร พร้อมข้อเสนอแนะที่ให้ไว้ตลอดทางเพื่อช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของนักเรียน</p> <p>-ขั้นตอนการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ซึ่งใช้เพื่อเน้นกิจกรรมการสอนและการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน หรือที่จำเป็นสำหรับวัตถุประสงค์ของการทำเครื่องหมายปี</p>
Summative assessment	<p>การประเมินเชิงสรุป</p>

การประเมินเชิงสรุป	<p>-การประเมินที่เกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่งและดำเนินการเพื่อสรุปผลสัมฤทธิ์ ณ เวลานั้น มักจะมีโครงสร้างมากกว่าการประเมินรายทาง โดยจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนและระดับความสำเร็จของครู นักเรียน และผู้ปกครอง (เรียกอีกอย่างว่า: การประเมินการเรียนรู้)</p> <p>-การประเมินดำเนินการเมื่อสิ้นสุดส่วนของการเรียนรู้ เมื่อสิ้นสุดโปรแกรมการเรียนรู้ทั้งหมด หรือที่จุดใดก็ได้ในโปรแกรมการเรียนรู้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติเฉพาะ คุณสมบัติส่วนหนึ่ง หรือการกำหนดวิชาชีพ</p> <p>-การประเมินผลงานของนักเรียนที่กำหนดหรือมีส่วนทำให้เกรดหรือคะแนนสุดท้าย</p>
Self assessment การประเมินตนเอง	<p>การประเมินโดยผู้เรียนรวบรวมข้อมูล และสะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง ตัดสินระดับที่สะท้อนถึงเป้าหมายหรือเกณฑ์ที่ระบุไว้อย่างชัดเจน ระบุจุดแข็งและจุดอ่อน และแก้ไขตามนั้น เป็นการประเมินความก้าวหน้าส่วนบุคคลในด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และทัศนคติของผู้เรียนเอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กระบวนการที่ผู้เรียน/ผู้เข้ารับการฝึกอบรม/นักศึกษารวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับตนเอง ตัดสินและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองตามมาตรฐานและเกณฑ์ความสามารถเฉพาะ 2) กระบวนการที่สถานประกอบการหรือผู้ให้บริการฝึกอบรมประเมินขอบเขตที่เป็นไปตามเกณฑ์สำหรับการรับรองคุณภาพของระบบการเรียนรู้ การศึกษา และการฝึกอบรมของผู้ให้การฝึกอบรม และระบุโอกาสในการปรับปรุง
Assessment validation การตรวจสอบการประเมิน	<p>การตรวจสอบการประเมิน</p> <p>กระบวนการที่ผู้ประเมินร่วมมือกันในการเปรียบเทียบและประเมินวิธีการประเมิน เครื่องมือ ขั้นตอน และการตัดสินใจเทียบกับมาตรฐานความสามารถที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและความสม่ำเสมอในกิจกรรมการประเมิน</p>
Validation of learning outcomes การตรวจสอบผลการเรียนรู้	<p>การตรวจสอบผลการเรียนรู้</p> <p>การประเมินความสำเร็จในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลโดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย (การทดสอบ/การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่าและภาคปฏิบัติ โครงการและแฟ้มผลงาน) โดยไม่คิดว่าจะมีส่วนร่วมในโปรแกรมการศึกษา</p>

.....

ต่อไป จะกล่าวถึงการประเมินความสามารถในยุคดิจิทัล